Nro 100.

KURYER LITEWSKI

Za dozwoleniem Naywyższego Rządu Nayiaśnieyszego
CESARZA Imperatora Całey Rossyi.

Z WILNA 15. WRZESNIA ROKU 1797. W PIĄTEK

OBWIESZCZENIE

Z Rządu Guberńſkiego Litewſkiego.

Kommiſsya Szpitalna Wileńſka, maiąc potrzebę obiaśnienia ſię o Funduſzach Szpitalnych, przy Parafialnych Kościałach, Cerkwiach i Klaſztorach, tak po Miaſtach, iako też i po Wsiach w całey Litewſkiey Gubernii znayduiących ſię, proſiła Litewſkiego Guberńſkiego Rządu zalecić wſzyſtkim Łacińſkiego, i Græco-Unitſkiego Obrządku JJ. XX. Plebanom, Klaſztorom, oboiey Płci i wyznania Przełożonym, a w Powiatowych Miaſtach Magiſtratom; aby koniecznie w przeciągu 6ciu Niedziel przerzeczoney Szpitalney Kommiſsyi doſtawiły Vidimatim, lub w Extraktach wſzelkie Funduſzowe nadania Szpitalom, z obiaśnieniem, wiele w którym Szpitalu nayduie ſię Ubogich, i czym oni utrzymuią ſię? lub ieżeli w którym Szpitalu nienayduią ſię Ubodzy, to z wyrażeniem przyczyny, dla czego, i od którego czasu Wola Fundatorow ſkutku ſwoiego niebierze? Rząd Guberńſki Litewſki poſtanowił, zalecić wſzyſtkim, do kogo to wykonać będzie należało, aby koniecznie i w przepisanym czaſie takowe żądane wiadomości przerzeczoney Szpitalney Kommiſsyi do Wilna przedſtawione były.

Dan w Wilnie Auguſta 26 / 7bra 6 dnia, 1797 roku.

(MP) *Mikołay Wołkow.*

z *Wiednia* 3. *Września.*

Liſty odebrane z *Udine* donoſzą, że *Neapolitańſki* Ambaſſador *Margrabia de Gallo* i pełnomocny *Cesarza Jmci* Miniſter *Baron Degelman* d. 18 z. m. przybyli do pomienionego miaſta. D. 24. General en Chef *Buonaparte* wieczorem ſtanoł w *Paſſerian* zamku należącym do *Ex-Doży Weneckiego Manini*; nazaiutrz zaś wyiechał do *Udine*, przyięty od Generała *Meerfeld*, z innemi Miniſtrami. D. 26 rozpocząć ſię miały konferencye; z utęſknieniem czekamy ſzczęśliwego ſkutku. *Auſtryackie* woyſka wſzędy obozem ſtanely, przydaiąc tym więcey wagi negocyacyom. Toż ſamo z ſwoiey ſtrony uczynili we *Włoszech Francuzi* z nowemi Republikantami *Cisalpinskiemi*. Do *Palmanuowa* przybyło niedawno 1000 *legionistow* na dopełnienie diwizyi Generała *Bernadotte*,

Jednakże przygotowania woienne idą z większym coraz pośpiechem, *Hrabia Cobenzl* w Kancellaryi stanu bardzo iest zatrudniony, w Kancellaryi woienney arsenałach, ludwiſarniach tysiące rąk nie ustannie pracuią. Wygotowaną broń y ammunicye nie nie mieſzkaiąc odsyłaią do armii i fortec granicznych Woyſka liczne z rozmaitych Prowincyi codziennie ciągną do głównych Obozow przez Miaſto Stołeczne i iego Okolice. Liwrunki wſtrzymać kazano przeto iedynie, iż wſzyſtkie magazyny ſą już nad potrzebę napełnione. General Lieutnant *Mack* ogląda rozſtawione Półki na Granicach, Do Laybach gdy przyprowadzono 300. *Francuzkich* Officyerow z *Węgier* na zamianę, zoſtać muſieli w pomienionym mieście, pòki nie nadeydą nowe rozkazy.

z *Rzymu* donoſzą, iż *Krol Jmść dwóch Sycylii* zgromadzać zaczyna Woyſko na granicach dla ſilnieyſzego utrzymania Praw ſwoiey Korony dla niektórych Powiatow Państwa Kościelnego, jeslibv w przypadku nawakowania *Stolicy Apoſtolſkiey* kray ten doznał rewolucyi. *Cesarz Jmść* do *Neapolu*, *Rzymu* i *Florencyi* częſto wysyła Kuryerow, biorąc przed ſię ſkuteczne środki na zabespieczenie tych kraiow przeciw zamyſłom ludzi niespokoynych, którzy ta niewſtrzymani o zburzeniu innych narodow mogą pomyslić. Przybyły temi dniami goniec od Poſła *Neapolitańſkiego* do

Paryżu utwierdził nadzieię bliſkiego pokoiu. Dyrektoryat zniosł wſzelką trudność, oświadczaiąc ſię rzetelnie, że warunki przedugodne podpisane w *Leoben* wzięte będą zasadę za przyszłych Traktatow; inne zaś artykuły umiarkuią ſię ſposobem obu ſtronom naydogodnieyſzym Rozumiemy, że *Mantua* zoſtanie przy *Rzpltey Cisalpińſkiey*; *Cesarz Jmść* za jey odſtąpienie otrzyma ſłuſzną nadgrodę.

Generał *Rucavina* donosi z głowney Kwatery w *Zara*, iż oprocz *Weneckiey Dalmacyi*, wiele miaſteczek i wſi granicznych *Albanii* i *Montenegro* poddało ſię dobrowolnie *Auſtryackiemu* panowaniu. *Cesarz Jmść* ſkłonić ſię raczył na oſtatek i wyſłuchać prozb do Tronu ſwoiego zanieſionych względem uwolnienia Generała *La Fayette* i jego towarzyſzow z *Ołomuńca*; Do *Ameryki* proſto jechać maią. Dirrektoryat *Francuzki* czyliteż Monarcha naſz ten obowiązek więźniom przepisał, nie wiadomo. Jesli Direktoryat, byłoby to już oczewiſtym dowodem naylepſzego porozumienia ſię między *Auſtryackim* rządem i *Francuzkim*, ktory wyprowadzaiąc na wolność Generała nieſzczęsliwego, co w pierwiaſtkach Rewolucyi tyle pracował, ma wzgląd przecie na ſprawiedliwą Dworu naſzego urazę.

Po rewolucyi zaſzley u *Wenetow* naſze Miniſterium uznać i przyiąć nie chciało Posła od municipalnosci tymczasowey naznaczonego. Toż ſamo dziś uczynilismy z *Genuenczykami*. Po oddaleniu ſię Hr: *Balbi* Rząd *Liguriſki*, Obywatelowi *Bonelli* iechać do *Wiednia* rozkazał na ſprawowanie intereſsow Rpltey. Ten do *Clagenfurth* przybywſzy znalazł roſkaz powrocenia do Oyczyzny, ponieważ *Ceſarz Jmść* nie uznał ieſzcze *RzePlitey Liguyriſkiey*. *Arcy Xże Jozef Palatinus* w krotce pośpieſzy do głowney armii nad granicą *Włoſką* zgromadzoney. Zatrudnia ſię teraz reformą regulaminu woyſkowego, ktora nową karność i prządek nowy do Regimentow wprowadzaiąc, wielkich korzyści ſpodziewać ſię każe. *Inſubordynacya* ſurowie będzie karana bez względu na urodzenie i ſtopień przeſtępcow. *Baron de Terzy* powroci do *Wiednia*, jak tylko *Arcy Xże Jmść* obeymie głowną kommendę.

z Londinu 25 Sierpnia z Gazety Berlińſkiey.

Lord S. Vincent doniosł Admiralicyi, iż Kontr-Admirał *Nelson* za jego roſkazem odpłynoł na przedſięwzięcie wyprawy przeciw *Teneriffie* z Wysp *Canaryiſkich* nayznacznieyſzey. Dano mu do tego 3. Okręta liniowe i 8 Fregat, ktore część załogi *Gibraltarſkiey* do wylądowania potrzebną zabrały. A ponieważ według pewnych wiadomości, wyſpy *Canaryiſkie* nie ſą przygotowane do silney obrony, żadnych też posiłkow z oblężonego Portu *Cadix* ſpodziewać ſię nie mogą, nie wątpiemy w *Londinie*, że wyprawa Admirała *Nelſon* koniec weźmie pomyślnieyſzy, niżeli Admirała *Herwey* na Wyſpę *Portoricco*. Wyſp iudnych i wielce urodzaynych dzierżawa, nie może nie bydź zyſkowną dla *W. Britanii* ze wſzyſtkich względow. Tu okręta do *Indyi Wſchodnich* żegluiące znaydą ſpoczynek, wodę i żywność; tu Eſkadry *Angielſkie* wyglądać będą na przybycie *Hiſzpańſkich* Statkow powracaiących z *Ameryki*. Pewnym być koniecznie musi *Lord S. Vincent* iż Admirał *Maſſaredo* pod żagle wyniść nie myśli, ponieważ część znaczną sił ſwoich od Flotty oderwał.

Ta jeſt opatrzoną doſtatkiem żywności z *Portugalſkich* i *Marokańſkich* Portow. *Gibraltar* potrzebnych ammunicyi doſtarcza. Nieprzyiaciele część znaczną Woyſk lądowych z obozu *S. Rocha* przenieśli do *Cadix* na wzmocnienie Garnizonu. Lecz gdyby ten był nayliczznieyſzy, nic *Anglikom* nie przeſzkodzi raz jeſzcze miaſto bombardować, ſkoro tylko ſtatki do tego potrzebne gotowe będą. Stałość i odwaga Kapitana *Peard* Kommenderuiącego okrętem *George* o 98 działach wſtrzymała bunt iuż wybuchaiący na Flotcie Admirała *Jervis*. Roſkazał on powiesić trzech Maytkow wſzczynaiących rozruchy. Towarzyſze o pardon prosili; lecz widząc nieubłaganego Admirała, zgromadzili ſię na pomienionym okręcie, zamyślaiąc obiąć go w moc ſwoię. „Znam „chęci waſze, rzekł zbliżywſzy ſię Kapitan „*Peard* lecz choćbym zginoł przeciwić ſię „będę; zwodzą was dowodzcy buntu; lecz „wraz będą ſądzeni.„ To rzekłſzy, z Porucznikiem ſwoim wpadł między Rokoſzanow kilku przednieyſzych uwięzić kazał; zdumiali maytkowie ſpokoynie na to patrzyli. Ukarano śmiercią winowaycow. Kapitan pochwałę, Porucznik otrzymał Kommendę jedney fregaty.

Piſma Miniſteryalne nie zgadzaią ſię z *Oppozycyinemi* względem ſkutkow traktatu między *Francyą* i *Portugalią* niedawno zawartego. Pozwoliwſzy nawet na rzeczywiſtość rozgłoſzonych, i taiemnych onego warunkow, nie widziemy, powiadaiąc, Coby z tąd za uſzczerbek miał wyniknąć dla *W. Britanii*. Zapłacenie kilkunaſtu millionow nie odbierze *Portugalczykom* ſpoſobności wypłacenia długu *Anglii* należnego. Oſady *Francuzom* w *Brezylii* dozwolone nie zniſzczą *Angielſkich*. Towary *Francuſkie* do kraiu wprowadzone, nie odbiorą naſzym ſzacunku. Stracilismy w prawdzie zprzymierzeńca ze wſzyſtkich naydawnieyſzego. Lecz to bardziey upokarza miłość właſną i dumę *Anglikow*, niżeli rzetelną ſzkodę przynosi narodowi. Rzecz wątpliwa jeſzcze, czyli w przypadku przedłużenia woyny. *Portugallia Francuzow*, *Hiſzpanow* i *Batawow* przeciw *Anglikom* posiłkować zechce; chociaż w teraznieyſzym czaſie wielorakim doświadczeniem rzecz jeſt pewna, iż naſi niedawno zprzymierzeńcy przemienili ſię w nieprzyiacioł. Lecz to pewna, iż *Portugallia* żadnych posiłkow dać *W. Britannii* nie mogła, ſama potrzebuiąc naywiękſzych. Na woynie zaś, jak powiadał *W. Friderik*, rzecz jeſt nie miła, mieć ſłabych przyiacioł, ktorych trzeba koniecznie bronić, przyzwoite im względy zachować, i niedowierzać.

Wiatry przeciwne przynmuſiły *Lorda Bridport* od *Breſtu* zchronić ſię do *Talmonth* Admiralicya rządowi *Hollenderskiemu* oświadczyć kazała, iż jeśli Koſsarzom ſwoim powrócić do

portow nie każe, *Król Jmść* zaleci chwytać b.ty Rybackie i inne ftatki które dotych czas wolny handel miały w portach *Angielskich*. Nie wyrażono jednak czyli nafze Minifterium zabroni Korfarzom kraiowym napaftowania Kupieckich okrętow; co jeśli nie naftąpi, trudno fię fpodziewać wzaiemności. General *Simcoe* powróciwfzy z *S. Domingo* narzeka iż mu nie nad fłano wcześnie pofiłkow, o które nie raz uprafzał. Położenie woyfk *Angielskich* na tey wyfpie jeft bardzo nie befpieczne; mówią iż w krótce do *Jamaiki* uftąpią. Na okręcie *Centaur o* 74. armatach doświadczano nie dawno machiny nowo wynalezioney przez Kapitana *Bolton*; za ktorey pomocą dość jeft dwoch ludzi do podniefienia Kotwicy.

O negocyacyach w *Lille* rozpoczętych tyle wiemy, iż opiefzale idą. Wpływać do nich mufzą koniecznie *Hifzpani* i *Batawowie* dwa narody, które w czynnościach domowy h i publicznych, militarnych i cywilnych, fpiefznie poftępować nie zwykły. *Morton Eden* nafz w *Wiedniu* Ambafsador przyflał Kuryera. Zgromadzili fię wnet Miniftrowie na radę taiemną, na ktorey *Portugalfki* i *Cesarfki* Pofłowie byli przytomni. Traktat nie dawno przez *Aliantow* nafzych w *Paryżu* podpisany, przyśpiefzy podobno pokdy powfzechny. *Staunton* niegdy Sekretarz *Lorda Macartney*, gdy pofło.ał w *Pekinie*, wydał teraz opisanie Pańftwa *Chińfkiego*. Zd niem jego ludność wynofić ma *nie więcey, nad* 333. *milliony*; to jeft: trzykroć więcey prawie, niż w całey *Europie*. Sławney pamięci żeglarz *Cook* w podróżach fwoich wyraził, jak wielkie omyłki popełniono w opisywaniu Pańftwa od nas odległego. W mieście *Canton*, powiada, któremu wędrownicy i Miffyonarze ludność millionową naznaczyli, nie znalazłam dufz więcey nad 160. tyfięcy. Gdyby więc przez niepodobieńftwo *Cook* zmnieyfzył połową, i tak jefzcze daleka od prawdy będzie powieść nowego Autora.

Parlament *Irlandzki* 2. Września ma bydź zwolniony. W *Befaft* przyfzło do wielkiey kłótni między Regimentami *Szkockimi* i Milicyi kraiowey. Już ftały pod bronią ufzykowane do boiu, już z obóftron kilku legło ranionych, przecie General *Lake* powfzechnie w całym Woyfku poważany, fzczęsliwie fpokoyność przywrócił. Kilko dniami przed prorogacyą oftatniego Parlamentu w *Dublinie*, *Lordowie*, *Kenmare*, *Trimleftown* i *Fingale* będąc u Wice-Króla, podali mu na pismie prożbę względem zniefienia praw uciążliwych Katolikom Krajowym. Odebrawfzy odpowiedź niepomyslna: Więc dobrze uczynifz Milordzie, rzekł *Kenmare* wychodząc z Gabinetu, jeśli nayprędzey wyiedziefz z *Irlandyi*, fkoro jey mieszkańcom nie możefz bydź użytecznym. Do Zbroiowni w *Belfaft* przywieziono barzo wiele rozmaitey Broni, którą w *Hrabftwie Down* zabrano, dla odjęcia mieszkańcom do buntu fkłonnym fposobności, opierania fię gwałtownie środkom od Rządu przedfięwziętym. Na obronę tego Króleftwa od napaści zagraniczney i domowych rozruchow przytłumienie liczemy dziś Woyfka regularnego 40. tys: 24 tys: Milicyi Kraiowey, 34 tys: Ochotnikow, ogułem 98. tys: zbroynego ludu.

z Paryża 24. *Sierpnia z Gazety Leydeńfkiey.*

Przyprowadzono temi dniami na pole zwane *Marsowym* 60. armat, za niemi nadciągnęły dwa Kawaleryi Regimenta. Ten przypadek dał przyczynę nowym wieściom, nowym Rady 500. podeyrzeniom przeciw Direktoryatowi. Nie przeftaią mu przypisywać zamyflow dążących do wyrznięcia lub rozwiązania przynaymniey prawodawczego Zgromadzenia; nie pamiętaiąc, iż Władza Wykonawcza maiąca dziś Woyfko i Generałow za fobą, może z *Cezarem* powiedzieć: *łatwiey mi jeft to uczynić, niżeli chcieć i pomyslić.* Przecie Inspektorowie Sali przyfzli do Miniftra Woiennego *Scherer*, zapytuiąc fię o przyczynę zgromadzenia dział i rozmaitey broni. Odpowiedział: iż fię to ftało dla bespieczeńftwa, ponieważ w zdarzonym rozruchu anarchiści zapewneby nie omiefzkali zabrać oręż w Arsenałach mieyfkich złożony. Gdy na tey wymówce przeftać nie chcieli Infpektorowie: Generale, rzekł przytomny *Augereau* do Reprezentanta *Murinais*: bądź przekonany, iż Offi„cyer na woynie dość fzczęśliwy, który na „*Włofkich* Kampaniach cokolwiek nabył za„fzczytu, a do tego *Paryfki* Obywatel, nie ze„chce fam fię hańbić na wieki przelaniem krwie „współ-ziomkow fwoich; i zazewne żaden „Republikańfkich Żołnierzy, póki żyie, nie „pozwoli na upodlenie Reprezentantow Naro„dowych„.

Na oftatnim pofiedzeniu Rady 500. Matka Generała *Marceau* poległego w oftatniey Kampanii nad *Renem* profiła o wsparcie w niedoftatku. General *Jourdan*, pod którego Komendą zginoł młodzieniec waleczny, korzyftaiąc z okoliczności wydarzoney, kwieciem uwieńczył popioły przyiaciela i towarzyfza fwojego. Wychwaliwfzy męftwo i talenta niepospolite, które w nim rokowały Oyczyźnie wodza i obrońcę, wspomniał niektóre okoliczności mniey wiadome śmierci jego. *Marceau*, rzekł, miał w zleceniu zaflaniać odwrót Armii *Sambry* i *Mozy* przez wąwóz pod *Altenkirchen*. Widząc naftępuiącą Straż tylną Woyfk *Auftryackich*, uderzył, odparł, i z Officyerami dla *rekognofkowania* unioft fię zbyt daleko. W tym jeden z *Tirolfkich* ftrzelcow poznawfzy z mundaru Generała, kulą ugodził. *Marceau* raniony śmiertelnie ufłępuie powoli, daie potrzebne rozkazy, mnie donofi o fwoim przypadku, i chociaż bladość śmiertelna widzieć fię dała na twarzy jego, jefzcze obrótem Armii kierował. Zemdlonego unofzą Grenadyerowie z boiowifka. Przybiegam z General-Sztabem; po cóż te łzy, rzekł młodzieniec, gdy za Oyczyznę wesoł umieram i fzczęsliwy. Polecam Officyerow, co ze mną nieodftępnie walczyli i ubogą familią.

. . . Ty przydał *Jourdan*, winieneś głośną przed światem fprawiedliwość oddać cnocie i ludzkości mężnych nieprzyiacioł, z ktoremi długą zaifte i krwawą miałem walkę. Wcho-

dzą do miasta półki *Austryackie*. *Kray* w bitwach zestarzały Generał, który tak często zbliska widział Generała *Marceau*, posyła choremu dla bespieczeństwa załogę, sam as koniec przychodzi, i godzinę zabawia. Odwiedził go *Arcy Xże Karol* i lekarzom swoim polecił o zdrowiu staranie. Umarł dnia piątego *Marceau* Regimenta Huzarskie *Barko* i *Blankenstein* spór wiodły, który z nich miał oddawać Rycerzowi honory pogrzebowe; lecz gorącym było żądaniem *Francuzow*, azeby wydano im ciało ukochanego wodza i towarzysza. Przyprowadził one *Kray* na czele Kawaleryi do Obozu naszego Chwalebne zwłoki dziś spoczywaią w oszańcowanym pod *Coblentz* obozie, gdzie wystawiony monument wiekopomnie zaświadcza o nieskażoney cnocie i sławie Generała; imie zaś jego jest zapisane na Kolumnach *Pantheonu*. To rzekłszy żądał *Jourdan*, ażeby Deputacya wyznaczyła pensyą Matce Generała *Marceau*, ten wniosek chętnie został przyjęty.

Direktoryat Wykonawczy, chociaż dotąd nie odebrał żadney odpowiedzi na powtórzone nie raz przełożenia względom interessow skarbowych, dziś jeszcze podał Radzie 500 pismo nowe, zaklinaiąc na miłość Oyczyzny Prawodawcow, ażeby złożywszy wszelkie niechęci, kiedyżkolwiek zaradzili potrzebom publicznym. Woysku zalega należnego żołdu 7 millionow. Zwłoka naymuleysza sprawi zamieszanie naywiększe &c. Wszakże Rada nie przystępuiąc do dzieła, wszystko odsyła do Deputacyi: ta w rapportach swoich inną rzeczom daie postać, zapewniaiąc, iż przychody nierównie przewyższaią wydatek, woyska regularnie płacone, utrzymane Szpitale &c. jak nie dawno czynili *Jakóbini*, którzy maiątek całego narodu w ręku maiąc, tysiącami millionow licząc, nigdy nie znali niedostatku.

z Mediolanu 16. Sierpnia z Gazety Berlińskiey.

Mówią u nas powszechnie, iż *Francuzi* nowy Departament zamyślaią formować z wyspy *Corfou* i innych, które przedtym do *Wenetow* należały. Do którey Rzpltey należeć będzie *Francuzkiey* czyli też *Cisalpińskiey*, nic nie wiadomo. Obywatel *Józef Buonaparte* Ambassador wyznaczony do *Apostolskiey Stolicy* wyiechał ztąd przed dniami kilko do *Rzymu*. Według naypóźnieyszych wiadomości, Kobieta ostatni spisek obiawiła Rządowi, tegoż dnia miał wybuchnąć, którego został przytłumiony. Minister *Cacault* oświadczył publicznie, iż *Patenta*, które Buntownicy ukazywać będą, pewnie są zmyślone.

z Weyerbusch 24. Sierpnia z Gazety Berlińskiey.

Według rozkazow nadeszłych dnia wczorayszego Półk ciężkiey Artyleryi *Francuzkiey*, który stał blisko *Dierdorff* wkrótce za *Ren* powróci, 4. tys: koni będzie potrzeba do przeprowadzenia oney; 600. już zgromadzono. Rozumiemy, iż Armaty w *Juliers* będą złożone. Ożyła znowu nadzieia, iż Armia *Sambry* i *Mozy* kiedyżkolwiek ustąpi z naszych Okolic ku swoim granicom.

z Florencyi 14. Sierpnia z Gazety Frankfortskiey.

Obywatele miasta *Pistoya* uwiadomieni będąc, iż *W. Xiąże Toskański* z *Hrabią Manfredini* tamtędy miał przeieżdżać. wyszli gromadnie przeciw Panu swoiemu z oświadczeniem radości nayżywszey, konie wyprzęgli, i karetę sami ciągneli do bram mieyskich, pośrzod nieustaiących okrzykow. Po wyieździe *Xcia*. uniesieni gorliwością zaczeli wybiiać okna w domach niektórych, gdzie ich zdaniem, *Jakobini Toskańscy* mieszkaią. Przyszłoby niewątpliwie do rabunku, gdyby Magistrat wcześnie ostrzeżony, nie uspokoił gminu zawziętego.

z Wenecyi 18. Sierpnia z Gazety Berlińskiey.

Gwardya narodowa *Wenecka* iest iuż zupełnie uformowana. Zaciągamy teraz kilka batalionow regularnego żołnierza. *Cisalpinow* lud nienawidzi; jednak cierpieć musi. Młodzież nasza widząc iak silnie nalegaią *Francuzi*, abyśmy urządzenia kończyli, mocno się obawia, ażeby jey ciągnąć do obozow i za granicę służyć nie kazano. Nieukontentowanie całego Narodu pomnaża sie w miarę coraz rosnącego zamieszania. Rządzący dziś municipalni iawnie są rozdwoieni; skarb publiczny wycieńczony; lękamy się głodu, nie maiąc żadnych zboża i żywności zapasow. Krytyczna ze wszech względow sytuacya kraiu, gorszą jest zważywszy niepewność losu który nas czeka w przyszłości. Ze wszystkiego wyzuci, o nędzę i rozpacz przyprawieni *Wenetowie*, tak niedawno bogaci, spokoyni, i szczęśliwi, mieliśmy przecie nadzieię, iż do *Rzeplitey Cisalpińskiey* wcieleni, kiedyżkolwiek uyrzemy koniec rewolucyi. Teraz piszą z *Mediolanu*, iż nowy Direktoryat oboiętną dał odpowiedź na prośbę podaną przez Ministra *Bataglia* Tym czasem odnawiaią się dawnieysze pogłoski, iż przy podpisaniu pokoiu Cesarskiego traktatu, przeydziemy pod panowanie nowe. Lądowe Prowincye nie są od Stolicy niegdy swoiey spokoynieysze. *Polesine di Rovigo* nie chcąc bydź przyłączoną do Prowincyi *Padwańskiey*, Deputowanych wysłała do Generała *en Szef*. W *Weronie*, mówią, powstały wielkie zamieszania. Znaiący się na tym ludzie zbieraią w mieście naszym piękne sze obrazy, posągi, rzadkie rękopisma, &c. które dać mamy *Francuzom*, według brzmienia traktatu zawartego: arsenał, sławny ów na całe *Włochy* arsenał *Wenecki*, zupełnie wypróżniono; artilleryą i broń wiekami zgromadzoną, na innym odtąd mieyscu ciekawi oglądać będą. Generał *Massena*, którego *Francuzi* zowią l' *Enfant gaté de la victoire* przybył do nas niedawno. Republikantskie półki są w nieustannym poruszeniu, Skoro tylko z nich który opuszcza Prowincye lądowe, *Cisalpińskie* Diwizye mieysce zastępuią,

Nro 100.

DODATEK DO KURYERA LITEWSKIEGO

Z WILNA 15. WRZESNIA ROKU 1797. W PIĄTEK

z Rzymu 5. Sierpnia z Gazety Courier du Bas Rhin.

Oddni w kilku domac' gościnnych groma- dząc ſię licznie ludzie podeyrzani, bawili ſię rozmowami rewo lucyinemi. Zrana na wielu mievscach Policya znaydowała przykre paſz- kwile i inne pisma do buntu zapalaiące. Za- biegaiąc większemu nieſzczęściu, Rząd dla be- ſpieczeńſtwa publicznego, poſtanowił użyć śrzod kow nayoſtrzeyſzych. Zamek *S Anioła* zoſtał natychmiaſt opatrzony w żywność i ammuni- cya, garnizon powiękſzono: w nocy zaś Zoł- nierze z *ſbirrami* przeſzli wſzyſtkie Ulice i Rynki zaieli. Poſtawiwſzy naoſtatek ſtraże przy znacznieyſzych Pałacach, przyſtąpiono do chwytania winowaycow. Znacznievſzych po ſłano do *Civitavecchia*; imiona ich: *V valdi, Ta- seca. Martelli, Sacci &c.* Niektórzy mienili ſię *Francuzami*, lecz Ambaſſador zapytany dał rzą- dowi zapewnienie, iż Rzplta do takich poſtę- pow nie chce należać. Mamy teraz w Mieście zupełną ſpokoyność.

z Frankfurtu 26. Sierpnia.

Xiąże Jmść Badenſki z Małżonką ſwo- ią i Córką, przyſzłą Oblubienicą *Króla Jmci Szwedzkiego*, przybywſzy zawczora do mia- ſta tuteyſzego, dziś wyiechali na powrót do *Carlsruhe*. Korrespondencya między Generała- mi *en chef*. *Buonaparte, Hoche i Moreau* co raz ieſt ściśleyſza; Kuryerowie od armii jedney do drugiey nieuſtannie biegaią.

z Bruxelli 24. Sierpnia z Gazety Frankfortſkiey

Ledwieśmy zaczeli rozkład podatku grun- towego w Departamentach *Belgickih* któ y iak wiadomo wvnosi 23 mili ny liwrow] ir ktoryat przyſłał Administratorom rozkaz wybierania, osobiſtego; co znowu 6. millionow n zyni. Przydawſzy do tego opłatę ſt p'a, p tentow, cła kraiowe, dochod z drób Duchownych, prze- daż narodowych, można mieć doſk nałe wy- obra nie iak *Francuzi* nadgradz ć sobie umie- ią nakłady łożone dla udzielenia nam swoiey wolności. Urzędnicy municipalni odebrali za- lecenie od Miniſtra woiennego *Scherer* ażeby wszyſtkich żolnierzy, którzy dla iakichkol- wiek bądź przyczyn w domach ſię znayduią, odsyłali do regimentow. Te gdy będą w zu- pełnym komplecie, mówi Miniſter, nieprzyia- ciel będzie przymuszony do pokoiu chwale- bnego nam i predkiego. *Dezercya* osłabiaiąc ſiły Republikantſkie. utwierdzi nadzieie Mo- carſtw poſtronnych, pretensye pomnoży, i nie- omylne rozpoczętych negocyacyi przerwanie za sobą pociągnie.

Marsz rozmaitych diwizyi armii *Sam bry i Mozy* ku granicom *Francuzkim* nie uſta- ie, zgromadziło ſię żołnierza bardzo wiele w okolicach *Givet i Mezieres* w *Namur* i Di- nant liczą do 7. tyś: które czekaią pierwsze- go rozkazu do ruszenia. Zadne sposoby nie są zaniedbane dla wmówienia żołnierzom, iż część większa prawodawcow są Roialiſtami. Łatwo temu wierzą ludzie, którym żołd ieſt, zatrzymany od niemałego czasu,

DONIESIENIE

Maciey Kunoyć ze Wsi Sokołoyć Parafii Gierwiatſkiey odſzedł zoſtawi- wzy Zonę Marianne opuſzczoną od lat pięciu, ktoby wiedział o nim czy żyie gdzie ſię znayduie, lub też pomarł przez miłość bliźniego i uczynność Chrze- ściańſką niech doniesie lub do Plebana Gierwiatſkiego, lub do Kancellaryi Kon- syſtorza Generalnego Wileńſkiego.

Dni oſtatnich teraznieyſzego Mieſiąca Września zaczyna ſię prenumerata ná Gazetę pod titułem Kuryer Litewſki; z pocztą koſztuie złotych 80 na mieyscu wzięta złotych 60. na rok.